

Fakulta sociálních studií

Výroční zpráva o činnosti za rok 2001

Děkan:	Prof. PhDr. Ivo Možný, CSc.
Proděkani:	Doc. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc. Doc. PhDr. Petr Macek, CSc. PhDr. Ing. Radim Marada, Ph.D. PhDr. Jan Holzer, Ph.D.
Předseda AS FSS MU:	Doc. PhDr. Lubomír Kostrůň, CSc.
Tajemník:	Ing. Vojtěch Moštěk

Čtvrtý rok samostatné existence Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity (FSS MU) lze z hlediska oblastí vědy, výzkumu a zahraniční spolupráce charakterizovat následujícími momenty.

V oblasti vědy a výzkumu mají v současné době na FSS prioritu výzkumné záměry *Etnika, minority a marginalizované skupiny v ČR a Děti, mládež a rodina v transformaci*, v jejichž rámci probíhá spolupráce jak s českými, tak i se zahraničními odbornými pracovišti.

První z projektů, reprezentovaný vedle kateder i aktivitami fakultního *Institutu pro sociální otázky*, představuje dlouhodobý interdisciplinární výzkum problematiky postavení a soužití minorit a marginalizovaných skupin na území České republiky s většinovou společností (akcent je kladen především na romskou problematiku).

Druhý záměr zkoumá zákonitosti psychického a sociálního vývoje dětí a mládeže a sleduje sociální trendy transformace české rodiny. Jeho významnou součástí je i mezinárodní projekt *Hodnota dítěte a mezigenerační solidarita*.

Důležitou roli v oblasti výzkumu na FSS MU sehrává též projekt *Centrum výzkumu utváření osobnosti v etnických a sociálních kontextech*. Kromě ředitelství centra, které řídí a koordinuje činnost pěti pracovišť (z nichž čtyři jsou mimo MU), sídlí na fakultě *Institut pro výzkum dětí, mládeže a rodiny*, v jehož rámci jsou v současnosti realizovány dva dlouhodobé (longitudinální) výzkumy psychosociálního vývoje dětí a adolescentů.

Součástí výzkumných úkolů je i spolupráce na mezinárodních projektech; mezi jinými lze jmenovat projekt *Zlepšení vztahů mezi rómskou a českou komunitou* v rámci výzkumu mezietnických vztahů podporovaný z fondů PHARE.

Mezinárodní spolupráce na fakultě probíhala především na poli grantového výzkumu, kde se jednotlivá fakultní pracoviště věnují parciálním výzkumům, které odpovídají jejich odbornému a pedagogickému zaměření. Celkem bylo v roce 2001 na FSS řešeno 25 grantů, mezi nimi 14 grantů GA ČR, 1 projekt FRVŠ, 4 Vzdělávací nadace Jana Husa, 2 Open Society Fund, 1 Jean Monet Project atd.

Z organizačních aktivit FSS je nutno především uvést konání několika mezinárodních konferenčních akcí. Společně s Mezinárodním politologickým ústavem MU a Konrad Adenauer Stiftung zorganizovala katedra politologie FSS konferenci *Konzervativně-liberální a křesťanské politické strany v Evropě*, katedra sociologie uspořádala konferenci *Identities in conflict and conflicts in identities*, ve spolupráci se Slovenským institutem mezinárodních studií v Bratislavě pak proběhl mezinárodní seminář *Předcházení rasově motivovaným konfliktům*. Uskutečnila se také konference *Psychologické*

otázky adolescence, a to ve spolupráci s Psychologickým ústavem AV ČR a katedrou psychologie PdF MU.

Řada konkrétních aktivit fakulty je uskutečňována na základě univerzitních dohod a programů. V rámci programu Socrates jsou naplňovány smlouvy na studentské pobyty s akademickými pracovišti v Edinburghu, Jeně, Roskilde, Driebergenu, Vídni, Lovani, Utrechtu, Freiburgu a v Kodani, pedagogická výměna probíhá s akademickými pracovišti ve Wroclawi, Driebergenu a Regensburgu. Řada pracovníků pak během roku uskutečnila individuální studijní a přednáškové pobyty.

FSS rovněž zorganizovala pobyt skupiny bakalářských studentů londýnské SSEES (podzimní semestr), kteří v Brně absolvují (vedle výuky českého jazyka) kurzy věnované sociální a politické realitě a problémům postkomunistických zemí.

Na FSS jako každoročně přednášela řada zahraničních hostů: S. Capek (Conway), S. Davis (Madison), R. Bobrowski a L. Zasztowt (Varšava), H. Maier (Tübingen), P. Semmler (Poznaň), G. Sonntag (Drážďany), H. J. Veen (Bonn), James Russell (USA), láma J. Lekshey (představitel tibetské školy SAKYA) a L. Prinčič (Slovinsko).

Pracovníci fakulty též zasedají v oborových radách grantových agentur (11 v tuzemských a 2 v zahraničních) a ve výborech odborných společností (12 v tuzemských a 6 v zahraničních). K již tradičním aktivitám akademického sboru FSS též patří expertízy pro ústřední orgány, na nichž se v roce 2001 podílelo 9 pedagogů fakulty.

Publikační činnost pracovníků fakulty za uplynulý rok čítá 5 monografií, 67 původních sborníkových (z toho 10 zahraničních) a 65 časopiseckých studií (z toho 10 zahraničních) a další publikační výstupy (učebnice, skripta apod.). Z knižních titulů lze jmenovat např. monografie *Politický systém Ruska. Hledání státu* (J. Holzer), *Kde ty všechny děti jsou* (L. Rabušic), *Přehled psychologie osobnosti* (V. Smékal) či *Smrtonosné vlastenectví. Etnicko-politický terorismus v Baskicku a Quebecu* (M. Strmiska). Významná je též spolupráce Katedry masmediálních studií a žurnalistiky s Českou televizí a Českým rozhlasem.

V oblasti pedagogické je nutno z hlediska roku 2001 zdůraznit především úspěšné prodloužení akreditace všech studijních programů a oborů a rozšíření akreditace doktorských studijních programů na výuku v anglickém jazyce. FSS otevřela též možnost studia v programu celoživotního vzdělávání. To probíhá formou kombinovaného studia hrazeného účastníkem a nevede ke získání vysokoškolského diplomu. Za určitých podmínek však je účastníkovi celoživotního vzdělávání umožněn „přestup“ do státem hrazené diplomové formy bakalářského (kombinovaného) studia.